

Szerkesztőség:
Templom-utca 15. hova a lap
szellemi részét illető minden
közl. intézendő. Telefon 38. sz.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . . . 8 kor.
Fél évre . . . . . 4 kor.
Negyed évre . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

ZSILVÖLGYE

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI HETI-SZEMLE.

Társzerkesztő: Dr. RIEBEL ÁRMÁN.

Felelős szerkesztő: MADERSPACH VICTOR.

Kiadóhivatal:

Muntlány-nyomda, hova a hír-
detek és pénzküldemények
intézendők. Telefon szám 16.

Hirdetések:

írásbally szerint. Nyitlár
közlemények soronköt 30 f.
Megjelenik minden vasnap

Uj pártalakulás.

A belpolitika terén a fölfordulás teljes. A munkapárti ház által hozott törvények törvényszerűsége több mint kétes. Az ellenzék s az ország jórésze nem fog azok előtt meghajolni. Az uj házszabályokat pedig épen nem fogják elismerni. A kormánypárti sajtó ugyan porban fetregő, teljesen megsemmisült ellenzékéről beszél, de — végén csattan az ostor. A husvétii ünnepek egy kis csendet teremtettek, de ezt az ünneplés természeté hozza magával. Ekkor minden keresztény leteszi a munkát és politikát s lelke vallásos igényeit elégti ki. Husvét után azonban megindul ujra az alkotmányos küzdelem s befűt Lukácsnak is, Tiszának is úgy, hogy Lukácsnak ujra tengeri fürdőbe kell majd mennie, Tiszának pedig magó operáció alá vennie. Ezuttal valószínűleg eszének 5-ik kerekét kell kímeltetni.

A munkapárt a hatalom eszközeivel dolgozik: Ily eszközök nem alkalmasak az igazság melletti tanuságtételre. Az ellenzék a jog és igazság erejével küzd s a jogfolytonosság visszaállításág nem teszi le a fegyvert. A mi egyszer rossz, törvénytelen, alkotmányellenes, azt sohasem lehet jónak, törvényesnek s alkotmányosnak nevezni. Bármily flastromot is tegyenek rá.

Ily helyzetből csak uj pártalakulás vezethet ki.

Egy uj párt alakulása szükséges, mely a többség féltékenyen őrzött tekintélyét sem sértené s az ellenzék igazságait is elismerné. Hisz mindenkinek, kinek esze és szive van, be kell látnia, hogy az ellenzék nem heccelődni akar és zavarogni, hanem nagy, örök elvekért harcol. Ez elszánt küzdelmért nem gáncsol és lenézést, hanem tiszteletet és megbecsülést érdemel.

Az ellenzék vezeterei már többször emlegettek uj pártalakulást. A munkapártban is sokan vannak, a kik helyeslik az eszmét s ha megvalósulna, tömegesen lépnének át. Mert már felszervezve érik magukat a durva erőszakkal dolgozó munkapártban. De nem hagyhatják ott, mert a millio 800 ezerből ők is kaptak a választáskor. Most meg se moccanhatnak, mert gazdáik rögtön rájuk sózzák a korbácsot. Így jár, a ki hivatalos pénzzel választatja meg magát. Elveszti önrendelkezési szabadságát. Pörázra fogják s nyaklón vezetik, miert a pincsi. Ej, ha a választó szép öntudatos volna, ha tudna önállóan gondolkozni s ha tudná és ismerné, milyen korrupció utján verődött össze a munkapárt: a jövő választáskor még magnak se maradna belőle! Népiüket politikailag még sokáig kell iskolázni, amíg csak félig-meddig tudatára jön az ő jogainak és kötelességeinek.

Ha uj párt alakulna, a Zsilvölgyében is meg kell mozdulnunk. Itt nemcsak munkók vannak, hanem más pártállásuak is. A s.-tarjáni bányatársulat elnöke, Dr Chorin ömoltósága is ki mert mondani szavazatával, hogy Tisza-Lukácsnak nincs igazsága. Igen, mert a szavazás s a politikai hovatartozás a lelkiismeret dolga. Ha valaki meggyőződését követve akar kormánypártira, akár ellenzékire adja le szavazatát; akár a munkapárthoz, akár a Kossuth, vagy a néppárthoz csatlakozik, ehhez senkinek semmi köze. Ezért nem érhet senkit bántódás. S ha mégis ér, ennek is megvan az orvossága. Szabad polgárok vagyunk s szabadon, legjobb meggyőződésünk szerint gyakorolhatjuk alkotmányos jogainkat. Csak egyre kell vigyáznunk: törvényt ne sértünk és senkisé bántunk jogaiban vagy hivatása teljesítésében.

E tárgyra még visszatérünk, ha az uj pártalakulás csakugyan komolyabb lendületet nyer. S hogy változásnak történnie kell, nemcsak az ellenzék hirdeti nyíltan és kívánja, hanem maga Lukács is belefáradt, békét óhajt. Ez meg is lesz, de Lukácsnak, Tiszának, sőt még Khuennek is el kell kotródnia. Uj rendszer, esetleg uj pártalakulással, győgyíthatja meg, csupán az össze tört alkotmányos életet, amint gr. Andrássy Zemplénn. közgyűlésén kifejtette.

A ZSILVÖLGYE TÁRCÁJA.

Familiárisan.

— Humoros rajz a népeletből. —

Hogya a szerelem és gyűlölet ikerterestvérek, akkor a nevetés meg a káromkodás se lehetnek csak egy puskalövésnyire is egymástól.

Világosabban beszélék.

Horog Máté az alsó szomszédjának egyszer azt találta mondani, hogy számár. S ez a jó szomszéd ezt a címet nagy megziszteltetésnek vette. Mert hiába, az a név, mely azt a hosszutúlú jámbor állatot reprezentálta, Garagos Mihály uramnak világosan a fejébe verte, hogy Horog Máté nagybecsűli, különben nem beszélne vele ilyen familiárisan. Hanem mikor aztán Horog uram ugyancsak számárnak hitta a felső szomszédját, hát íziben löccselé magyarázta volna meg Benedek

Marci, hogy ő vele biz ne beszéljenek ilyen familiárisan.

Horog uram tehátan futott, de a sok zitok csak egy kopogott a hátán.

De Benedek uram még ezzel sem elégedett meg. Törvényre akarta adni a dolgot. Majd megmagyarázzák ott Horog Máténak, hogy hát voltaképpen melyikük a számár.

Szép pör lett volna belőle, az igaz.

Hanem Horog uramnak sehoggy sem akart tetszeni ez a dolog. Az ő derék szomszédja, amilyen mérges teremtesnek ismerie, szent, hogy olyan ribilíót csinál a dologból, miőt majd mindkettőjüknek lesz okuk a fejüket vakarni. Lámpással kell majd olyan prókátort keresnie, ki egy tehén árán atul csak a tollát is megmozdítja.

Ez lett volna pedig meg csak a legőregbebb számaráság.

De hát mit tegyen? Ha megfeszíti magát, hát akkor se születik meg egy egészséges gondolata.

Szólt a másik szomszédjának, kinek volt annyi esze, hogy az ilyen ártatlan címek hallatára mindjárt be ne kössön egy kerekét. S Garagos Mihály uram azt mondta, el lehet a dolgot végezni familiárisan.

— No szomszéd, hát feszítsd meg az eszedet, — biztatta Horog Máté — megfizetek érte emberséggel.

S Garagos meg is feszítette.

Element a haragos szomszédhoz s áthívta a a falu patikájába, a korcsmába. Annak nem kellett sok biztats. Ment az bizony magától is.

Féltéken kezdtek, litem meg folytatták. S mikoron mind a kettőnek a jeze már eléggé meg volt érve az alkotmányos vitaközásra, akkor Garagos vette föl a szót.

— No Marci, mondd csak, hányadán vagy te azzal a históriával?

— Históriaival? már mint én?

— Te hát. Azt a számarhítoriát értem,

Mos,

Vasal.

Kristály Vegytisztító és Gőzmosógár Kolozsvár.

Fest,

Tisztít.

Gyűjtőtelep Zsilvölgye részére: Parisi Nagyaruház, Petrozsény.

Törökország.

Európa térképe megváltozott. A Balkán-államok megnagyobbodva, Törökország pedig egy keskeny tengermelletti sávva zsugorodva lesz feltüntetve. 500 év előtt egész Balkán a töröké volt s még hazánk kétharmada is. Oly hatalmas és rettegett bírdalom volt, mint most Németország. 30—40 év előtt a balkáni nemzetek mozgolóni kezdtek. Rendre kiviták függetlenségüket s ma a törököt ugyszólván teljesen kiszorították európai területéről. Idővel még Konstaninápolyt is el fogja vesztetni a megmaradt néhány kilométernyi föld-sávvá együtt. Igen, mert a török nem Európába való.

Az emberiség történelme nem egyéb, mint a nemzetek emelkedése és bukása. Az életrevaló, szorgalmas, öntudatos és művelt nemzetek nagy magasságot érnek el, de aztán mások nyomulnak előtérbe; az előbbieket egy ideig stagnálnak s vagy elpusztulnak vagy újra vezérszerephez jutnak. Állandó nyüzsgés, állandó bukás-csúszás teszi ki az életet. Hajdan a francia volt a vezérm nemzet. Ma a német. Mikor ez is betölti hivatását, új hajtás fog kisarjadni s ez veszi kezébe az irányítást. Semmi sem örök e földön, minden változó. Az államok és társadalmak éppen úgy, mint maga az ember.

A török, úgy látszik, betöltötte hivatását. Előregedett, megfakult, megsántult s végelgyengülésben fog kimulni. Ereje a kard és fegyver volt. Ma az öldöklő szerzőm nem játsszák a főszerepet.

Ma a szellemi gyervek: a kultúra, közművelődés, a nemzeti lelkesedés döntik el a nemzetek sorsát. A törökök vitésége idővel begyepesedett, az európai nagyobb

kulturát nem akarta bevenni; s mikor beakarta mégis venni, akkor már késő volt.

A köznépe becsületes, de tunya, rest; az intelligenciája nem nemzeti alapon és talajon fejlődött. A török nemzetek 100 év előtt lett volna szüksége egy gr. Széchenyi Istvánra. Gr. Széchenyi beutazta annak idején Európát s látta a magyar nemzet elmaradottságát. Hazajövén élete földadatává tette a nemzetet a józan, sajátos természetének megfelelő haladás útjára terelni. Megalapította a magyar tudományos egyetemet, mely az országnak gondolkodó főket adott.

A főváros kifejlesztésére megteremtette a lánchidat s más szükséges intézményeket létesített. A vasutat, a közgazdaság az irodalom, a hírlapírás s ez által az eszmék kicserélése stb. fejlesztésére kimondhatlan s eléggé nem értékelhető irányítást, lökést adott. Most láthatjuk csak, mekkora nagy lelke, mily éles szeme s mily hazafias szíve volt Széchenyinknek, a ki fölrázta a nemzetet aléltásából. Utána aztán mások is jöttek, de ha gr. Széchenyi nem indítja meg a haladás kerekét, ki tudja, nem volnánk-e még jobban elmaradva mint ma?!

Törökországnak nem voltak ily fia, akik a nemzetüket fenyegető veszélyt ideje korán meglátták volna s a szükséges reformokat létesítették volna. Őket inkább a háremek érdekelték. E miatt Törökország régóta „betegekdedett”. Az európai államok eleget figyelmeztették, hogy hozza be a szükséges reformokat, törekedjék az európai kultúrához simulni, fektesse gazdasági politikáját egészségesebb alapokra, a más nemzetekkel és vallási érzellettel szemben legyen türelmes. De hiába. Megígért ugyan mindent, mikor a reformokra szorították, de aztán mégis mindent a régiében hagyott.

Wem nicht zu raten, nicht zu helfen. A ki az okos és jó tanácsokat nem fogadja meg, azon segíteni se lehet.

Ezután tehát egy nagyhatalommal kevesebb lesz Európában. Most csak arról kellene még a diplomáciának — s ha ez nem, a népeknek — gondoskodni, hogy az orosz nagyhatalom, mely a balkáni-államok atyuskájakép gerálta magát e háborúk alatt is, ne nőjön a többi hatalmak nyakára s kolosszális tömegével ne zavarja meg az európai egyensúlyt. A török nagyhatalom ugyanis megszűnik, de ekkorral gyarapodik a muszka hatalma. Ha karmait nem lehet levágni, vagy bundáját lenyírni, legalább kellő határok közé kellene szorítani. Egyébiránt ennek is elfőjön az ideje. El kell jönnie.

Nyílt levél

a törvényhozó urakhoz!

Forongásban van a magyar politika, törvények születnek és mulnak, melyeknek áldását, vagy átkát, a magyar nép jövő sorsa mutatja meg.

Ennek az országnak és nemzetnek sorsa ott nyugszik magyar politikusok kezében, életfelfogásában, jellemében, lelkiismeretében.

Bizunk abban, hogy annyi gond és felelősség mellett, mely törvényhozőink lelkére nehezül napjainkban: int egy benső hang, mely azt sugja, hogy a mi kérdésünk teljesülése egyik igen fontos tényező volna arra, hogy tiszta szellemet és nyugalmat vigyen a magyar közéletbe, melynek áldása vissza száll a magyar törvényhozők zavartalan, önzetlen ideális továbbműködésére.

— Holnap megyek veled, törvényre — föl viszem, ha kell, a Kurfiát.

— Hm, hm, ümmögött Garagos. Azután mintha valami eszébe jutott volna, odafordult Benedek uramhoz, illetéknéppen:

— Mondd csak Marci, nem haragszol meg őszinte szóért?

— Nem én, szomszéd, még a halalos ellenegemre se. Mondd csak bátran.

— Hát tudod, én azt gondoltam . . . de ne lár mázz előre, tudod, ez csak amolyan gondolat.

— Nem, látod hiszen hallgatók, akár a sült hal.

— No hát azt akarom én is, csak még egy percig maradj így, akkor aztán hamar általesünk.

— Hadd hallom hát már.

— No hát tudod, szomszéd, én azt gondoltam, ha te pörre viszed a dolgot, a második fórumnál én bizonyítom azt neked be, hogy szármagya.

Tovább azonban Garagos uram egyelőre még se folytatta. Tanácsosnak látta figyelemmel kísérni azt a líterest. Mert ha azt a jámbor szomszéd netalán erre a szóra kezébe találna venni, akkor hiszen csütörtököt mondána iziben minden kapacitás.

Hanem hát az olyan jámbor órcával hallgatta a dolgot, hogy még azon csodálkozott, miért nem folytatja már egyszer tovább a szomszéd.

Garagos uramnak azonban, látván, hogy a konstellációk nem valami veszedelmesek, éppen nem kellett csöpp biztias sem. Mondta az magától is.

— Hát tudod, Marci, én azt gondoltam, amit mondtam, ha pörre viszed a dolgot, akkor ország világ fog majd számárnak tartani. Így meg csak így ember, ámbátor az se tart annak, csak véletlenségéből annak mondott.

— De hiszen a láncoz lobogóját annak a mondásnak, a torkára forrasztom én azt, ha addig élek is.

— Térj már egyszer eszedre, ha mondom Hallgasd, amit mondok.

— Hallom már — türelmetlenkedt Benedek.

— Ha pörre viszed a dolgot, akkor a besülelésérti pör lesz belőle.

Az hiszen szent igaz.

— Fogadsz fiskálit.

— Fogadok biz én. Az a gazember majd megfizeti.

— Kutyákat fizeti, Megfizeti a magáét.

— Ne bolondozz . . .

— Hígyj már egyszer szavamnak. Te adsz a prókátornak előleget. Azután fölszámítja a pörköltséget. Véges-végül a pört mégis elvesztheted.

— Ki is tekerem a nyakát.

— A bor beszél már belőled. Hallgas már, ha mondod.

— Csupa lútt vagyok.

— Ha elvesztetted, appellálsz.

— A hét személyes tábláig.

Legolcsóbb
bevásárlási
forrás!

Férfi és női divatcikkekben, valamint diszműáruokban
legolcsóbb beszerzési forrás,
A PÁRISI NAGYÁRUHÁZ, PETROZSÉNY.

Legolcsóbb
bevásárlási
forrás!

felhívtak 157 íjút. Ebből bevételt 29. Második nap felhívtak 322 íjút, bevételt 93. A mint látjuk az eredmény elég gyenge. Nem tudjuk örülnünk e a sorozás gyenge eredmények, vagy busuljunk a magyar íjtás pusztuló erején!

— **Örültes vélemény** Egy Angol orvos azt állítja, hogy a medve azért nehézkes, otromba testalkatu, mert két lábán jár, a macska, tigris és fajtái pedig azért karcus és nyulánk testalkatuk, mert négy lábán járnak. Ezzel azt akarja bizonyítani, hogy a nők is nyulánk, karcus, izléses testalkatuk maradnának, ha reggel, délelőn és este 1—1 óráig négy lábán járnának, sőt a gyomor munkáját is elősegítenék. Talán akadnak is majd nők, a kik az angol tanácsra halgatnak, csakhogy — karcusak és tetszetős külsejűek maradjanak. A női hiúság és divathajászat oly nagy, hogy az efféle szesz kizárva.

— **Bugyelláris a hal gyomrában.** A pécsi halpiacon egy valaki egy 6 kilós harsást vásárolt 23 kor. 80 fillért. Mikor fölbonították, gyomrában egy foszlásnak indult bugyelláris találtak, melyben 6 drb. 20 koronás arany, 3 drb. 10 kor. arany, 11 drb. ezüst koronás, 9 drb. 20 és 10 filléres pénzdarabot találtak, vagys összesen 163 kor. 80 fillért.

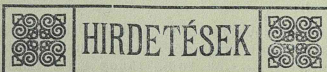
— **Színésznök hódítása.** A színésznök, ugylátszik, legjobban érnek az emberek megbabonításához. Gyakran olvassuk, hogy ez az orosz főherceg vagy az az osztrák főherceg lemondott rangjáról s elvette ezt vagy azt a színésznök. Jókait is egy színésznök zavarta meg élete akonyán. Most is azt olvassuk, hogy Széll Kálmán volt miniszterelnök, 86 éves korában újra meg-növelt s egy 30 éves színésznököt vett el.

— **Nincs többé adóintés.** Az adókezelés tárgyában kiadott új miniszteri rendelet értelmében ezután már adóintés nincs. Az adóhivatal a kellő időben be nem érkezett adóért felszólítás nélkül zálogolni tartozik.

Vízparti lüz

*Azt híten én, hogy ősz koromban is,
Mint a havas bérc, úgy állok szilárdan:
Ezüst tejem fel-felragyog lehéren
Küdszlató, hűsillanó sugárban.*

*Vízparti, konhadd lüz vagyok én,
Mely ráhajol csüggedten a folyóra
És órnja, órnja, hogy a rohanó víz.
Mikor mossá ki a partot alóla.*

400. szám 1913. vgrh.

Arverési hirdmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102 §-a értelmében ezen közhírré teszi, hogy a szolnoki kir. jbróság 1912. Sp. II. 746

és a petrozsényi kir. jbróságnak 1912. évi V. 2153. számú végzése következtében Dr. Breuer László szolnoki ügyvéd által képviselt Ostericher Lipót és fia Nándor javára 7 kor. s jár. erejéig 1912. évi dec. hó 19-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1307 kor. 10 fill-rc becsült következő ingóságok u. m. 1—104 tétel által lefoglalt ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a petrozsényi kir. jbróság 1912. évi V. 1826/1 számú végzése folytán 7 kor. tőkekövetelés, ennek 1912. évi május hó 1 napjától járó 5% kamatai, 1/30-a váltódik és eddig összesen 25 kor. 30 filléren bíróság már megállapított költségek erejéig, Vulkán községben végrehajtás szervenő lakásán leendő megtartására 1913. évi apr. hó 5-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kiutelték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzítés mellett, a legtöbbet ígérők, szükség esetén becsáron alul is elfognak adani.

Amennyiben az elárverendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Petrozsény, 1913. évi márc. hó 20. án.

Bíró János kir. bir. végrehajtó.

438. szám 1913. vgrh.

Arverési hirdmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102 §-a értelmében ezen közhírré teszi, hogy a puij jbr. 1908. Sp. I. 1054. petrozsényi kir. jbróságnak 1913. évi 1216/14 számú végzése következtében Dr. Abraham József petrozsényi ügyvéd által képviselt Szevany Dumitru javára 314 kor. s jár. erejéig 1908. évi november hó 27-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1390 kor. becsült következő ingóságok u. m. szarvasmarhák nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a petrozsényi kir. jbróság 1913. évi V. 216/14. sz. végzése folytán 314 kor. 10 fill. tőkekövetelés, ennek 1908. évi aug. hó 1. napjától járó 5% kamatai, 1/30-a váltódik és eddig összesen 106 kor. 18 fill-rcn bíróság már megállapított költségek erejéig, Zs.-Korojsdi községben végrehajtást szervenő lakásán leendő megtartására 1913. évi apr. hó 22-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kiutelték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzítés mellett, a legtöbbet ígérők, szükség esetén becsáron alul is elfognak adani.

Amennyiben az elárverendő ingóságok mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Petrozsény, 1913. márc. hó 24. napján.

Bíró János kir. bir. végrehajtó.

TÁRSUAATOK VÁLLALATOK FIGYELMÉBE!

Van szereném a nagyérdemű vállalkozó és kereskedő urak szives figyelmét felhívni az ujjonnan szabadalmaztatott

MARGO

átíró (másoló) nyomtatványokra. Ez a meg-lépő találmány immár jelentékeny vállalatok-nál teljesen kiszorította az indigó és carbon használatát és már a közel jövőben alig lesz modern irodai kezelés, ahol hiányozni fog Szembetűnőbb előnyei az indigóval szemben: 1. Az átírás lényegesen kényelmesebb, tisztább, szebb, biztosabb és gazdaságosabb. 2. Megszűnnek az indigólapok behelyezésével járó akadályok é kellemetlenségek, ami jelentékeny munkamegtakarítást is engedély-nyez. 3. Teljesen kizárja az indigó használatánál többször előforduló azt a vissza-zót, hogy a lapok megfordítva kerülnek behelyezésre és ez esetben egyáltalán nem adnak másolatot, vagy már kopottak az indigólapok és akkor a másolatok homályosak és olvashatlanok. 4. Kizárja a kezek be-moskolását, ami az indigó használatánál ki-kerülhetetlen. 5. A „MARGO” minden olyan nyomtatványra készülhet, amelyből egy kéz-vagy géppírás több (1—8) példányt óhaj-tunk egyszerre kiállítani. Így nagyon alkal-mak: megrendelések, szállító jegyzékek, elismervények, számlák, utalványok, levél-pi-rok, közösi sorkönyvek stb. stb, céljaira. Ezen nyomtatványok bármely tejszöveges színes papíron könyvekbe kötve, vagy ivel-ken és lapokban is szállított. B. rendelkezéit kérve maradtam kiváló tisztelettel

MUNTYAN TIVADAR

DREHER-féle

KAPHATÓ:
PETROZSÉNYI CASINÓ.
EMKE SZÁLLODA.
BERGERNÉ KÁVÉHÁZ, URÁNIA

SZENT JÁNOS

idénysör
SCHÄFFER LIPÓT főraktárából

DREHER-féle

KAPHATÓ:
MITTELMANN JAKAB
WEISZ SAMU, (Főutca)
KOVÁCS, VASUTI ÉTTEREM.